

Δημοτικοί λαχανόκηποι στον καιρό της κρίσης και στην Ελλάδα

Συνυπάρχουμε, συνεργαζόμαστε, δημιουργούμε, μοιραζόμαστε. Ιδιαίτερα στην παρούσα δυσχερή περίοδο, που η διατροφική επάρκεια, για τα οικονομικώς ασθενέστερα νοικοκυριά, αποτελεί πρώτιστη ανάγκη. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ως ο πιο κοντινός στον πολίτη θεσμός, δείχνει να πρωτοστατεί, διευρύνοντας όλο και περισσότερο τις πρακτικές αλληλεγγύης, που αγκαλιάζουν και στηρίζουν τους οικονομικά αδύναμους πολίτες, δίνοντάς τους τη δυνατότητα, να αμυνθούν στην κρίση και να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα για τις ανάγκες των ίδιων και των οικογενειών τους. Μετά τα συσσίτια, τη διανομή φαγητού κατ' οίκον σε περιπτώσεις αδυναμίας μετακίνησης, τη λειτουργία κοινωνικών παντοπωλείων, φαρμακείων και ιατρείων, έρχονται οι δημοτικοί λαχανόκηποι. Ήδη, στο πλαίσιο των καλών πρακτικών που ακολουθούνται σε πολλές πόλεις της Ευρώπης και του κόσμου, τα πρώτα βήματα για τη δημιουργία δημοτικών λαχανόκηπων ξεκίνησαν, ως αντίδοτο στην κρίση, αλλά και ως κίνητρο για δημιουργία. Η εκκίνηση γίνεται από τους Δήμους Αλεξανδρούπολης, Έδεσσας, Θέρμης, ενώ την ιδέα για δημιουργία αστικών λαχανόκηπων έχουν αρχίσει να επεξεργάζονται και άλλοι δήμοι.

Δημοτικός λαχανόκηπος Αλεξανδρούπολης:

30 στρέμματα για 274 δικαιούχους

Ένα φιλόδοξο σχέδιο που αφορά τη δημιουργία περαστικού, βιολογικού λαχανόκηπου εκπονεί ο δήμος Αλεξανδρούπολης, σε μια έκταση 30 στρεμμάτων, κοντά στον αστικό ιστό

της πόλης, με εύκολη πρόσβαση για τους καλλιεργητές με τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, ποδήλατο ή με τα πόδια. Η λειτουργία του τοποθετείται την άνοιξη. Όπως είπε στο localit.gr ο πολιτικός μηχανικός-τοπογράφος και συνεργάτης του δήμου κ. Κριτής Κριτού, στο συγκεκριμένο χώρο, (δημοτική έκταση η οποία αξιοποιείται), θα μπορούν να καλλιεργήσουν 274 δικαιούχοι. Στον καθένα απ' αυτούς, θα παραχωρείται τεμάχιο των 50 -100 τ.μ για διάστημα δύο ετών. Το έργο θα απευθύνεται σε απόρους, χαμηλοσυνταξιούχους, πολύτεκνους και στους έχοντες μεγάλη οικονομική ανάγκη δημότες. Οι ενδιαφερόμενοι θα καταθέσουν αίτηση προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά στο δήμο. Δεν θα υπάρχει ενοίκιο, όμως οι δικαιούχοι δεν θα μπορούν να πωλούν τα παραγόμενα προϊόντα, τα οποία θα προορίζονται αποκλειστικά για οικογενειακή, αλλά και κοινωνική κατανάλωση, αφού το 10% της παραγωγής, θα πηγαίνει για την ενίσχυση των συσσιτίων του δήμου και της εκκλησίας, καθώς και στο κοινωνικό παντοπωλείο.

Ο χώρος θα είναι περιφραγμένος και θα κατασκευαστούν ισάριθμοι φοριαμοί με κλειδιά στους οποίους οι καλλιεργητές θα μπορούν φυλάσσουν τα εργαλεία τους.

Ουσιαστικά θα είναι μια μικρή «πόλη» που θα έχει δρόμους και θα διαθέτει τουαλέτες, κιόσκια, μικρό κυλικείο, εκκλησία, γραφείο γεωπόνου. Σε μια έκταση 1.500 τ.μ θα δημιουργηθούν θερμοκήπια του δήμου, όπου θα καλλιεργούνται τα φυντάνια, όλα βιολογικά, τα οποία θα προορίζονται για τους δικαιούχους καλλιεργητές. Ο λαχανόκηπος, θα παρακολουθείται από γεωπόνους οι οποίοι θα δίνουν συμβουλές και όποια άλλη βοήθεια τους ζητηθεί, και το νερό για το πότισμα θα προέρχεται από γεώτρηση. Παράλληλα, όσοι πληρούν τα κριτήρια, θα παρακολουθήσουν υποχρεωτικά σεμινάρια, τα οποία δεν θα αφορούν μόνο τον τρόπο καλλιέργειας αλλά και το μαγείρεμα των παραγόμενων λαχανικών. Πρόκειται ουσιαστικά για πιλοτικό πρόγραμμα επεσήμανε ο κ. Κριτού, το οποίο εφόσον επιτύχει, υπάρχουν σκέψεις να επεκταθεί μελλοντικά, και σε μεγαλύτερες εκτάσεις, (χερσολίβαδα), όπου θα φυτευτούν πλέον δένδρα, και θα δημιουργηθούν ελαιώνες, συκεώνες, αμπελώνες, κ.λπ., με στόχο να ενδυναμωθεί η τοπική κοινωνία.

Το σχέδιο του λαχανόκηπου, που μελετήθηκε από τους μηχανικούς του δήμου Αλεξανδρούπολης, χωρίζεται σε δύο φάσεις κατασκευής. Η δημιουργία του έργου εγκρίθηκε παμψηφεί από το Δημοτικό Συμβούλιο, αφού ολοκληρώθηκε όλη η σειρά των προβλεπόμενων διαδικασιών, ενώ ήδη δημοπρατήθηκε η πρώτη φάση, μειωμένη από τις αρχικές εκτιμήσεις (250.000 ευρώ), σε ποσοστό 48%. Το εκτιμώμενο κόστος για τη δεύτερη φάση κατασκευής ανέρχεται σε 70.000 ευρώ.

Δημοτικός λαχανόκηπος στη Θέρμη: 15 στρέμματα για 300 δικαιούχους

Ένα αγροτεμάχιο έκτασης 15 στρεμμάτων στην περιοχή της Νέας Ραιδεστού, είναι ο χώρος όπου ο Δήμος Θέρμης, θα δημιουργήσει τον λαχανόκηπο του, στον οποίο θα μπορούν να καλλιεργούν 300 δικαιούχοι με τις οικογένειές τους. Όπως εξήγησε στο localit.gr, ο ειδικός συνεργάτης του Δήμου γεωπόνος κ. Ιωάννης Παύλου, στους ενδιαφερόμενους δημότες θα παραχωρούνται τεμάχια έκτασης 50 τ.μ, με το συμβολικό τίμημα των 50 ευρώ, για ένα χρόνο. Για τις πολύτεκνες, μονογενεϊκές, ή οικογένειες που έχουν άτομα με ειδικές ανάγκες, το τίμημα θα είναι 25 ευρώ, ενώ για τις άπορες η παραχώρηση θα είναι δωρεάν. Προτεραιότητα θα δοθεί στις δύο τελευταίες κατηγορίες. Τα χρήματα που θα συγκεντρώνονται κάθε χρόνο από τη διάθεση των τεμαχίων, θα χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία του εδάφους, τη συντήρηση εγκαταστάσεων (περίφραξη, κίосκια, χώροι υγιεινής) και για τα σεμινάρια βιολογικής καλλιέργειας τα οποία θα παρακολουθήσουν, οι υποψήφιοι καλλιεργητές, αφού καλλιέργεια των λαχανόκηπων θα γίνεται μόνο με βιολογικές μεθόδους. Ήδη υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από κατοίκους του δήμου για το πρόγραμμα, μόλις αυτό έγινε γνωστό. Για τη δημιουργία του αναμένεται η έγκριση, από το Δημοτικό Συμβούλιο, του κανονισμού λειτουργίας (βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας), αφού προηγηθεί έλεγχος από την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή περιβάλλοντος και το Τοπικό Συμβούλιο. Θα ακολουθήσει η συγκρότηση επιτροπής σχεδιασμού, η οποία και θα αναλάβει την υλοποίηση του προγράμματος, και τέλος και η υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερομένους. Οι διαδικασίες αν και πολλές, προχωρούν και εκτιμάται πως θα έχουν ολοκληρωθεί περί τα μέσα Νοεμβρίου.

Πιλοτικός βιολογικός λαχανόκηπος στην Έδεσσα

Στο πλαίσιο των καλών πρακτικών, όπως είναι οι δημόσιοι αστικοί κήποι που εφαρμόζονται σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις, ο δήμος Έδεσσας προετοιμάζει χώρο για δημιουργία πιλοτικού βιολογικού λαχανόκηπου. Πρόκειται για κοινόχρηστο χώρο έκτασης ενός στρέμματος στην περιοχή Σμαρένκα, ο οποίος θα είναι χωρισμένος με διάδρομο, δεξιά και αριστερά του οποίου θα υπάρχουν τεμάχια γης των 50-60 τ.μ, το καθένα από τα οποία, θα καλύπτει τις ανάγκες μιας οικογένειας. Και στο δήμο Έδεσσας, προτεραιότητα θα έχουν καλλιεργητές που θα είναι άποροι ή με χαμηλά εισοδήματα. Σε δηλώσεις του σχετικά με το θέμα της ίδρυσης του Δημοτικού Λαχανόκηπου, ο δήμαρχος Έδεσσας, κ. Δημήτρης Γιάννου σημείωσε πως: «Η ίδρυση του δημοτικού λαχανόκηπου δεν συνδέεται αποκλειστικά με την οικονομική κρίση που βιώνουμε όλοι μας, αλλά κυρίως με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και τη δημιουργία δυνατοτήτων για παραγωγή αγνών βιολογικών προϊόντων και επαφής με τη φύση». Η πρόταση θα παρουσιαστεί με τις τελικές της λεπτομέρειες στο Δημοτικό Συμβούλιο Έδεσσας.

Δημοτικός λαχανόκηπος στη Λέσβο έκτασης 15 στρεμμάτων

Στη Λέσβο δημιουργήθηκε στις αρχές Οκτώβρη ένας δημοτικός λαχανόκηπος, ενώ αναδασώθηκαν με τη μέθοδο φυσικής καλλιέργειας, 15 στρέμματα σε δύο δημοτικές εκτάσεις που παραχώρησε ο δήμος. Πρόκειται για δύο πιλοτικές δράσεις που υλοποιήθηκαν, στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων AGRISLES και FORCLIMADAPT, τα οποία διαχειρίζεται το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Βορείου Αιγαίου και αφορούν αντίστοιχα στην προώθηση της καινοτομίας στη γεωργία και στην προστασία των δασικών περιοχών από τις επιπτώσεις του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής. Δεκάδες ήταν οι εθελοντές που συμμετείχαν στη δημιουργία του δημοτικού λαχανόκηπου ενός περίπου στρέμματος, σε περιφραγμένη περιοχή στο Κάστρο Μυτιλήνης απέναντι από την περιοχή Φυκιότρυπα, όπου μελλοντικά θα φιλοξενοούνται εκπαιδευτικές δραστηριότητες, ενώ τα παραγόμενα λαχανικά θα διατίθενται σε άπορες οικογένειες και όπου αλλού προκύπτει ανάγκη. Μεγάλη ήταν η συμμετοχή τόσο εθελοντών όσο και μαθητών σχολείων, και στη δεύτερη δράση, που αφορά στην αναδάσωση, με φυσική καλλιέργεια, έκτασης 25 στρεμμάτων στην περιοχή Ν. Κυδωνιών μεταξύ του αποκαταστημένου ΧΑΔΑ, του γηπέδου και του κοιμητηρίου. Οι εθελοντικές οργανώσεις Aeolistas, ο Σύνδεσμος Εφέδρων Καταδρομέων Λέσβου και το Σωματείο Εθελοντών Πυροσβεστών Λέσβου περιέφραξαν τους δύο χώρους, ενώ η προετοιμασία των ειδικών σβόλων που φυτεύτηκαν έγινε στο Φυτόριο της Διεύθυνσης Δασών Λέσβου στα Βασιλικά Πολιχνίτου. Για το εγχείρημα συνεργάστηκαν το Περιφερειακό Ταμείο, η Δημοτική Αρχή Λέσβου, η Διεύθυνση Δασών Λέσβου, το Τοπικό Συμβούλιο Ν. Κυδωνιών και τρεις Διευθύνσεις Αρχαιοτήτων, πολλές εθελοντικές οργανώσεις, μαθητές και πολίτες του νησιού. Το Κέντρο Φυσικής Καλλιέργειας από την Έδεσσα προσέφερε αφιλοκερδών την τεχνογνωσία και εφαρμογή ενώ συμμετείχαν και εθελοντές του Κέντρου από Γαλλία Ισπανία, Ιταλία και Χιλή. Παράλληλα έγινε σχετικό σεμινάριο φυσικής καλλιέργειας από τον υπεύθυνο του Κέντρου Φυσικής Καλλιέργειας κ. Παναγιώτη Μανίκη.

Αστικοί δημοτικοί λαχανόκηποι «ηλικίας» 150 ετώ ν

Αστική γεωργία: Οι αγρότες των πόλεων

Μετρώντας περισσότερα από 150 χρόνια οι αστικοί δημοτικοί λαχανόκηποι, στην ιστορία των πόλεων, σε Ευρώπη και ΗΠΑ, αποτελούν για τους πολίτες έναν τρόπο, να παράγουν μόνοι τους και ποιοτικά, τα λαχανικά που καταναλώνουν, αλλά και να διασφαλίζουν τα αναγκαία για τη διαβίωσή τους, όταν τα εισοδήματά τους δεν επαρκούν. Η αστική καλλιέργεια είναι ένας διαδεδομένος τρόπος παραγωγής και κατανάλωσης σε πολλές πόλεις του κόσμου, ανάμεσά τους, το Βανκούβερ, η Νέα Ορλεάνη, το Ντιτρόιτ, το Ροσάριο, το Κάιρο, το Πεκίνο, το Φράϊμπουργκ, το Βερολίνο, το Παρίσι κ.λπ. Το παγκοσμίως διαδεδομένο αυτό κίνημα δίνει την ευκαιρία στους πολίτες να προμηθευτούν φρέσκα προϊόντα και να ικανοποιήσουν τις καθημερινές τους ανάγκες σε χαμηλό

κόστος.Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα:

Αμερικανική Ένωση Κοινοτικής Κηπευτικής (ACGA)

<http://communitygarden.org/>

Η Αμερικανική Ένωση Κοινοτικής Κηπευτικής είναι μια διεθνική (ΗΠΑ - Καναδάς) Μη Κυβερνητική Οργάνωση που ιδρύθηκε το 1979 με μέλη επαγγελματίες, εθελοντές και υποστηρικτές της κοινοτικής κηπευτικής σε αστικές και αγροτικές κοινωνίες. Η Ένωση, η οποία αναγνωρίζει ότι με τον τρόπο αυτό βελτιώνεται η ποιότητα ζωής των κατοίκων, προωθεί τη διαμόρφωση και εξάπλωση εθνικών και περιφερειακών κοινοτικών κηπευτικών δικτύων, αναπτύσσει πηγές υποστήριξης κοινοτικής κηπευτικής και πρασίνου, ενθαρρύνει την έρευνα του αντίκτυπού της και διεξάγει εκπαιδευτικά προγράμματα για να επεκτείνει την κοινοτική κηπευτική.

Σύμφωνα με την Αμερικανική Ένωση Κοινοτικής Κηπευτικής ένας κοινοτικός κήπος μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής: να είναι αστικός, προαστιακός, περιφερειακός. Να έχει καλλιέργειες λουλουδιών ή λαχανικών. Να είναι ένα κοινοτικό κτήμα, ή πολλά ανεξάρτητα κτήματα. Μπορεί να βρίσκεται σε ένα σχολικό ή νοσοκομειακό συγκρότημα, ή σε μια γειτονιά. Μπορεί επίσης να είναι μια σειρά κτημάτων αφιερωμένων στην αστική γεωργία όπου η παραγωγή προορίζεται για κάποια αγορά.

Τα θετικά του κοινοτικού κήπου σύμφωνα με την Ένωση είναι τα εξής:

Βελτιώνει την ποιότητα ζωής των κατοίκων που βρίσκονται στον κήπο

Αποτελεί καταλύτη για κοινοτική ανάπτυξη και ανάπτυξη των γειτονιών

Ενθαρρύνει την κοινωνική αλληλεπίδραση

Δημοτικοί Λαχανόκηποι

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Τετάρτη, 24 Οκτώβριος 2012 00:41

Ενθαρρύνει την αυτονομία

Ομορφαίνει τις γειτονιές

Παράγει θρεπτικό φαγητό

Μειώνει τον οικογενειακό προϋπολογισμό για το φαγητό

Δημιουργεί ευκαιρίες για αναψυχή, άσκηση, θεραπεία και εκπαίδευση

Μειώνει την εγκληματικότητα

Διατηρεί πράσινους χώρους

Δημιουργεί ευκαιρίες εισοδήματος και οικονομικής ανάπτυξης

Μειώνει τη ζέστη της πόλης από τους δρόμους και τα γκαράζ

Παρέχει ευκαιρίες για διασυνδέσεις διαφόρων γενεών και πολιτισμών

Οι κοινοτικοί κήποι είναι ευρέως διαδεδομένοι σε ΗΠΑ και σε Καναδά με μεγαλύτερη συγκέντρωση στις δυτικές περιοχές των χωρών αυτών. (βλ. χάρτη)

Ομοσπονδία Αστικών κημάτων και Κοινοτικών κήπων (FCFCG)

<http://www.farmgarden.org.uk>

Η Ομοσπονδία υπάρχει για να υποστηρίξει, να εκπροσωπεί και να προωθεί κοινοτικά διαχειριζόμενες φάρμες και κήπους και άλλους πράσινους χώρους σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο. Πρόκειται για μια φιλανθρωπική οργάνωση που προσπαθεί να ενισχύσει, με τη συμμετοχή κοινοτικών ομάδων, ανθρώπους όλων των ηλικιών και ικανοτήτων να χτίσουν καλύτερες κοινωνίες, συχνά σε υποβαθμισμένες περιοχές, και να δημιουργήσουν θετικό αντίκτυπο στον περιβάλλοντα χώρο τους. Παρέχει άμεση στήριξη μελών μέσω πρακτικών οδηγιών, τοπικών επισκέψεων, πηγών πληροφόρησης, ευκαιριών εκπαίδευσης και δικτυώσεις Ταυτόχρονα λειτουργεί ως ο «εθνικός εκπρόσωπος» του κινήματος των κοινοτικών κημάτων και κήπων, προωθώντας με τον τρόπο αυτό το έργο τους και τον αντίκτυπό τους στο κράτος, τους χρηματοδότες το κοινό και τα ΜΜΕ. Η Ομοσπονδία υποστηρίζεται από διάφορες κρατικές υπηρεσίες, περιφερειακούς αναπτυξιακούς οργανισμούς και τοπικές αρχές. Επιπλέον στηρίζεται από οργανισμούς του εθελοντικού τομέα και χρηματοδοτικούς οργανισμούς, ενώ ο Πρίγκιπας της Ουαλίας είναι ο βασικός υποστηρικτής και καθοδηγητής της από το 2001. Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Αστικών Κημάτων (EFCF, βλ. <http://www.cityfarms.org/>). Στο Ηνωμένο βασίλειο οι κοινοτικοί κήποι δεν προστατεύονται από κάποιον καταστατικό νόμο[1]. Οι περισσότεροι βρίσκονται σε πρώην εγκαταλελειμμένους δημοτικούς χώρους, και είναι εύκολοι στόχοι για πολλούς υποστηρικτές της «αστικής ανάπτυξης», στηρίζονται σε μισθώσεις μικρής διάρκειας ή προσωρινές. Παρόλα αυτά, με αυξανόμενη τη δυσκολία εύρεσης πράσινων χώρων στις πόλεις και με θέματα όπως η βιώσιμη ανάπτυξη να απασχολούν τα πρωτοσέλιδα, οι πρωτοβουλίες κοινοτικής κηπευτικής μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό και μακροπρόθεσμο ρόλο στη χώρα.

Πολιτιστική πρωτεύουσα Ευρώ πης 2011, Ταλίν Εσθονίας

Κοντά στην Παλιά Πόλη του Ταλίν ξεκίνησε από το Μάιο του 2011 η δημιουργία του Katlaaed[2]. Πρόκειται για έναν κοινοτικό κήπο που εκτείνεται πάνω σε πρώην σκουπιδότοπο και χώρο διαμονής αστέγων, ιδιοκτησία της υπηρεσίας θέρμανσης του Ταλίν[3]. Με την παρέμβαση εθελοντών ο χώρος αυτός έγινε ο πρώτος κοινοτικός κήπος της χώρας, ο οποίος προορίζεται ως ο κήπος-πρότυπο για τους επόμενους από την οργάνωση που βρίσκεται πίσω από το εγχείρημα τη ΜΚΟ Linnaaed. Ο κήπος είναι ανοικτός για το κοινό, θα φιλοξενεί πολιτιστικές εκδηλώσεις και θεματικά σεμινάρια, ενώ επαγγελματίες θα δίνουν συμβουλές για τη φύτευση, την καλλιέργεια, τη συγκομιδή, ακόμα και το μαγείρεμα των προϊόντων.

http://www.bbc.co.uk/gardening/today_in_your_garden/community_about.shtml#community_gardens_today

Τα Allotments (κατανεμημένες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης)

Τα allotments, θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι οι πρόδρομοι του κινήματος της αστικής γεωργίας. Πρωτοεμφανίστηκαν τον 18ο αιώνα στη Βρετανία, ως λύση των προβλημάτων που αναδύονταν από τη φτώχεια. Έναν αιώνα αργότερα απάντηση στα ίδια προβλήματα έρχονται να δώσουν οι «κήποι των φτωχών» στη Γερμανία. Η ιστορία της αστικής γεωργίας εξαπλώνεται σε όλη την Ευρώπη με τη Βιομηχανική Επανάσταση. Η βασική διαφορά των κατανεμημένων εκτάσεων καλλιεργήσιμης γης, από τους κοινοτικούς κήπους, είναι η παραχώρηση των πρώτων αποκλειστικά σε ιδιώτες ή οικογένειες, προκειμένου να τις καλλιεργήσουν, ενώ οι κοινοτικοί κήποι καλλιεργούνται συλλογικά. Η έκτασή τους υπολογίζεται από 50 έως 400 τ.μ. Οι ιδιώτες καλλιεργητές συνήθως οργανώνονται συλλογικά σε μία ένωση, η οποία ενοικιάζει την έκταση γης από διάφορους ιδιοκτήτες (κράτος, εκκλησία, ιδιωτικός τομέας) προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για καλλιέργεια. Η εξέλιξη της κατανομής καλλιεργήσιμης γης / Παραδείγματα ανά τον κόσμο

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Στις αρχές του 16ου αιώνα, τη δημόσια γη που χρησιμοποιούσαν μέχρι τότε, οι φτωχοί για καλλιέργεια και κτηνοτροφία, άρχισαν σιγά-σιγά να περιφράσσουν οι πλούσιοι γαιοκτήμονες, αφαιρώντας τους, με τον τρόπο αυτό το δικαίωμα της καλλιέργειας. Προκειμένου να αποζημιωθούν, τους κατανεμήθηκαν μικρές εκτάσεις γης δίπλα σε ενοικιαζόμενες αγροτικές κατοικίες. Αυτή ήταν η πρώτη εμφάνιση κατανεμημένης καλλιεργήσιμης γης. Μέχρι τις αρχές του 18ου αιώνα οι ελεύθερες εκτάσεις γης περιορίζονταν όλο και περισσότερο, με αποτέλεσμα τη σταδιακή μετακίνηση του πληθυσμού σε αστικά κέντρα και κωμοπόλεις. Το 19ο αιώνα με την εφαρμογή τριών γενικών νομοθετικών πράξεων περί περιφράξης δημόσιας γης, και με σημαντικότερη από αυτές την πράξη του 1845, θεσπίστηκε η προσφορά στους ακτήμονες φτωχούς με τη μορφή κηπευτικών εκτάσεων μέχρι 250 τ.μ. Εκείνη την εποχή οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης περιορίζονταν σε αγροτικές περιοχές.

Η νεώτερη αντίληψη περί καλλιεργήσιμης έκτασης γης αναδύθηκε κατά τη διάρκεια του

Δημοτικοί Λαχανόκηποι

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Τετάρτη, 24 Οκτώβριος 2012 00:41

19ου αιώνα. Μεγάλο μέρος του πληθυσμού μετακόμισε σε πόλεις, με αποτέλεσμα τη φτώχεια των εργατικών τάξεων. Το Βικτωριανό καθεστώς θεώρησε ότι η κατανομή καλλιεργήσιμης γης, αποτελεί την εναλλακτική λύση για μια σειρά προβλημάτων που αναδύονταν εξαιτίας της. Η εξάπλωση της κατανομής εντάθηκε με την αύξηση της πυκνής στέγασης και την έλλειψη κήπων. Την περίοδο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης έφτασαν το 1.500.000 από 600.000. Μετά το τέλος του πολέμου πολλές από τις προσωρινά κατανεμημένες εκτάσεις γης, επέστρεψαν στην αρχική τους χρήση. Στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ο ρόλος των κατανεμημένων εκτάσεων καλλιεργήσιμης γης ενισχύθηκε και πάλι ως μέσο επιβίωσης των κατοίκων στα αστικά κέντρα. Η παραγωγή άγγιξε τους 1.300.000 τόνους από 1.400.000 εκτάσεις. Η χρήση τους περιορίστηκε και πάλι μετά τον πόλεμο βαίνοντας συνεχώς μειούμενη μέχρι σήμερα, φτάνοντας στις 250.000 καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

http://www.allotmentlife.net/info2.cfm?info_id=82189

<http://www.eynsham.org/allothist.html>

ΔΑΝΙΑ

Από τα τέλη του 18ου άρχισε η κατανομή διαθέσιμης καλλιεργήσιμης γης στη Δανία, ενώ στις αρχές του 19ου αιώνα δημιουργήθηκαν οι πρώτες ενώσεις κατανεμημένων και οικογενειακών κήπων. Από τα τέλη του ίδιου αιώνα άρχισαν να εξαπλώνονται οι εκτάσεις αυτές σε ολόκληρη τη χώρα. Το 1904 από τους 20.000 κήπους, οι 6.000 βρίσκονταν στην Κοπεγχάγη. Σήμερα υπάρχουν πάνω από 62.000. Το 1908 υπήρχαν 20 ενώσεις στη χώρα, ενώ σήμερα ο αριθμός έχει φτάσει τις 400.

Η παράδοση των κατανεμημένων καλλιεργήσιμων εκτάσεων διαδόθηκε και στις άλλες σκανδιναβικές χώρες, τη Σουηδία, τη Νορβηγία και τη Φινλανδία. Σήμερα οι περισσότερες εκτάσεις ανήκουν σε δήμους και νοικιάζονται σε ενώσεις, οι οποίες κατανέμουν σε κάθε μέλος τους από ένα τμήμα γης.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα η μεταφορά μεγάλου μέρους του πληθυσμού στα αστικά κέντρα οδήγησε συνθήκες ακραίας φτώχειας, ακατάλληλης στέγασης, κακής διατροφής και πληθώρας άλλων προβλημάτων. Οι αστικές αρχές, οι εκκλησίες και διάφοροι ιδιώτες παρείχαν ανοικτούς χώρους για τη διαμόρφωση κήπων, προκειμένου να διαχειριστούν την κατάσταση και να παρακινήσουν τον κόσμο να καλλιεργήσει, για το δικό του φαγητό. Αυτές οι εκτάσεις αρχικά ονομάστηκαν «κήποι για τους φτωχούς». Με την εμφάνιση του κινήματος Schreber στα μέσα του 19ου αιώνα στη Λειψία ξεκίνησε η οργανωμένη κατανομή καλλιεργήσιμης γης. Με δημόσια πρωτοβουλία ενοικιάσθηκαν περιοχές μέσα στην πόλη, με στόχο την δημιουργία υγιούς περιβάλλοντος για τα παιδιά, αλλά σύντομα οι ενήλικες άρχισαν να καλλιεργούν τις εκτάσεις αυτές τάση που τελικά υπερίσχυσε. Το κίνημα εξαπλώθηκε και στην Αυστρία και την Ελβετία. Η σημασία των κατανεμημένων εκτάσεων καλλιεργήσιμης γης για την ασφάλεια των τροφίμων ήταν τόσο μεγάλη που το 1919 πέρασε η πρώτη νομοθετική πράξη για την κατανεμημένη καλλιέργεια. Ο «Νόμος για τους μικρούς κήπους και μικρές ενοικιαζόμενες εκτάσεις» παρείχε ασφάλεια χρήσης γης και σταθερές τιμές ενοικίασης. Ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε το 1983. Σήμερα υπάρχουν περίπου 1,4 εκατομμύρια κατανεμημένες καλλιέργειες και καλύπτουν έκταση 470τχμ.

ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ

Η πρώτη κατανεμημένη καλλιεργήσιμη έκταση στις Φιλιππίνες καθιερώθηκε το 2003 στο πλαίσιο ενός προγράμματος χρηματοδοτούμενου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την υποστήριξη της γερμανικής Πρεσβείας στη Μανίλα και διαφόρων δωρητών από τη Γερμανία δημιουργήθηκαν άλλες 4 εκτάσεις σε αστικές περιοχές της πρωτεύουσας, παρέχοντας νόμιμη πρόσβαση σε 55 φτωχές οικογένειες στην καλλιέργεια τροφίμων. 4 ακόμη εκτάσεις ετοιμάζονται σήμερα για να εξυπηρετήσουν 36 οικογένειες. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε κάθε έκταση υπάρχει χώρος κομποστοποίησης, όπου βιοδιασπώμενα υπολείμματα από τον κήπο και τα γειτονικά νοικοκυριά μετατρέπονται σε οργανικό λίπασμα, συνεισφέροντας με τον τρόπο αυτό στο πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων της πόλης.

http://ruaf-asia.iwmi.org/Data/Sites/6/PDFs/Philippine_Allotment_Garden_Manual.pdf

[http://en.wikipedia.org/wiki/Allotment_\(gardening\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Allotment_(gardening))

Διεθνές Γραφείο Εδαφικών Τεμαχίων και Οικογενειακών Κήπων. (Office International du Coin de Terre et des Jardins Familiaux)

<http://www.jardins-familiaux.org/>

Πρόκειται για την σημαντικότερη Ευρωπαϊκή Μη Κερδοσκοπική Ένωση εθνικών ομοσπονδιών καταμεμημένων (παραχωρηθεισών) εκτάσεων γης και οικογενειακών κήπων, με περισσότερα από 3.000.000 μέλη που αποτελούνται από ιδιώτες και οικογένειες. Το Διεθνές Γραφείο ιδρύθηκε το 1926 στο Λουξεμβούργο και ενώνει εθνικές ομοσπονδίες από την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Δανία, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Λουξεμβούργο, την Ολλανδία, τη Νορβηγία, την Πολωνία, τη Σλοβακία, τη Σουηδία και την Ελβετία. Από το 2006 συνδέεται και με την αντίστοιχη ομοσπονδία της Ιαπωνίας.

Σύμφωνα με το Διεθνές Γραφείο τα κοινωνικο-οικονομικά πλεονεκτήματα των εκτάσεων αυτών είναι :

Καλύτερη ποιότητα ζωής στην πόλη μέσω της μείωσης του θορύβου και της σκόνης και της καθιέρωσης ανοιχτών χώρων πρασίνου σε πυκνοκατοικημένες περιοχές.

Διατήρηση και προστασία βιότοπων.

Παροχή ευκαιριών αναψυχής στις οικογένειες, καθώς και προσωπικής ενασχόλησης με όλα τα στάδια καλλιέργειας μέσα στο πλαίσιο του αστικού περιβάλλοντος.

Παροχή ευκαιριών αναψυχής και συμμετοχής για όλες τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες της πόλης.

Δυνατότητα επικοινωνίας και ενσωμάτωσης μεταναστών, κ.ά.